

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒๑
วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๕ นาฬิกา

(เนื่องจาก พลตรี ศิริ สิริโยธิน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติไปราชการต่างประเทศ นายทวี แร่งขำ รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่ ๑ จึงดำเนินการประชุมแทน)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๒๑๖ คน ครบองค์ประชุมแล้ว ผลในฐานะผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งไปราชการต่างประเทศ จึงขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม สำหรับวันนี้ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุขและการสาธารณสุขการพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒

ที่ ๕๑๒

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกของคณะกรรมการ
การศึกษา การสาธารณสุขและการสาธารณสุข ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และ
ส่งให้คณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุขและการสาธารณสุขพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จแล้ว จึงกราบ
เรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) **อินทร์ จันทรสติชัย**

(นายอินทร์ จันทรสติชัย)

ประธานคณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุข
และการสาธารณสุข

กองกรรมาธิการ

โทร. ๘๑๐๐๕๘

บันทึกของคณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุขและการสาธารณสุขการ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

ตามที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุขและการสาธารณสุขการพิจารณานั้น บัดนี้ได้ดำเนินการแล้วปรากฏผลดังนี้

๑. เลขานุการรัฐสภาได้มอบหมายให้ นางสาวพรทิพย์ คำสิงห์ นิตกรตรี กองกรรมการการศึกษา เป็นเลขานุการคณะกรรมการการศึกษา

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายกตุล วิเชียรเจริญ คณะบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นายนิพนธ์ มาศะวิสุทท์ หัวหน้ากองการเจ้าหน้าที่ และนายวิบูลย์ พิณีอักษร วิทยาการเอก กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

๓. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แปรญัตติ ๓ คน คือ ๑. นายบุญชู โรจนเสถียร ๒. นายชุม กาญจนประกร และ ๓. นายไพจิตร เอื้อทวิกุล

๔. ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ถ้าปรารถ</u>	"	"
<u>มาตรา ๑</u>	"	"
<u>มาตรา ๒</u>	"	"
<u>มาตรา ๓</u>	"	"
<u>มาตรา ๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"

<u>มาตรา ๖</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๘</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๙</u>	"	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๑๒</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๑๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๑๕</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๑๗</u>	"	"
<u>มาตรา ๑๘</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๙</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u>	"	"

๕. สรุปผลการพิจารณาคำแปรญัตติเรียงตามลำดับมาตรา

<u>มาตรา ๔</u>	นายไพจิตร เลิศทวีกุล ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการ ได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๖</u>	นายไพจิตร เอื้อทวีกุล ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการ ได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๘</u>	นายบุญชู โรจนเสถียร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการ ได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๙</u>	นายบุญชู โรจนเสถียร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการ ได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๐</u>	นายสุภ กาญจนประภกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการ

LIRT

ได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๓

นายบุญชู โรจนเสถียร ขอแปรญัตติได้ คณะกรรมาธิการ

ได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๔

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล ขอแปรญัตติแก้ไขข้อความในมาตรา ๓๓
เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๓ ผู้สอนในมหาวิทยาลัย มีดังนี้

(๑) คาสตราจารย์

(๒) อาจารย์ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

(๓) อาจารย์ผู้ช่วย

(๔) ผู้บรรยายพิเศษ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๕

นายชูบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติได้ คณะกรรมาธิการ

ได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล ขอแปรญัตติตัดมาตรา ๑๕ ออก

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๖

นายบุญชู โรจนเสถียร ขอแปรญัตติได้ คณะกรรมาธิการ

ได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล ขอแปรญัตติได้

คณะกรรมการเห็นด้วย

๖. ข้อเสนอของคณะกรรมการ

รัฐบาลควรแก้ไขระบบการแต่งตั้งคาสตราจารย์ รองคาสตราจารย์ และผู้ช่วยคาสตราจารย์ ในมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาอื่นไม่ให้ผูกพันกับอัตราเงินเดือนเพราะเป็นการยกย่องผลงานทางวิชาการ

๗ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับบันทึกนี้
ด้วยแล้ว

(ลงชื่อ) **อินทรี จันทรสติชัย**

(นายอินทรี จันทรสติชัย)

ประธานคณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุข
และการสาธารณสุขการ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการดังนี้

(๑) สำนักงานอธิการบดี

- (๒) คณะ
- (๓) วิทยาลัย
- (๔) แผนกอิสระ

และอาจให้มีสถาบันเพื่อการวิจัยและศูนย์สำนักเพื่อส่งเสริมวิชาการเป็นส่วนราชการในมหาวิทยาลัยอีกด้วย

สำนักงานอธิการบดีอาจแบ่งส่วนราชการเป็นกองและแผนก

คณะ วิทยาลัย และแผนกอิสระอาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานเลขานุการและแผนกวิชา

สำนักงานเลขานุการอาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนก"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๕

"มาตรา ๕ ทวิ ในวิทยาลัยหนึ่ง ให้มีคณาบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในสถาบันหรือศูนย์สำนักหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"มาตรา ๗ การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ ให้ทำเป็นประกาศทางมหาวิทยาลัยของรัฐ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗๘ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

LIRT

“มาตรา ๑๒ ให้มหาวิทยาลัยนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของสภามหาวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าแผนกอิสระในมหาวิทยาลัย เป็นารรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่า สิบคนและไม่เกินเก้าคน

ให้อธิการบดีเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง

ให้รองอธิการบดีเป็นเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย ในกรณีมีรองอธิการบดีหลายคน ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย จะมีรองอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยก็ได้

อธิการบดีผู้ทรงคุณวุฒิท่านนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้

ส่วนรองอธิการบดีนั้น สภามหาวิทยาลัยจะได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่จะแต่งตั้งใหม่อีกก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๙๕

“มาตรา ๑๔ ทวิ อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณวุฒิดังนี้

(๑) ได้ปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่ากันในวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยนี้ หรือ

(๒) ได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในโรงเรียนชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดในประเทศไทยมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ทำแห่งอธิการบดีว่างลง หรืออธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีไม่ได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีรองอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ ทวิ เป็นผู้รักษาการแทนอธิการบดี”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๓๑ ทวิ ให้นำมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการของวิทยาลัย สถาบันและศูนย์ศึกษา โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยมีดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) ศาสตราจารย์พิเศษ อาจารย์ประจำ วิทยาลัย หรือ มหาวิทยาลัย
- (๕) ทวิ อาจารย์พิเศษ
- (๖) อาจารย์ผู้ช่วย

(๖) ผู้บรรยายพิเศษ”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕ ทวิ และมาตรา ๓๕ ทวี แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๕

“มาตรา ๓๕ ทวิ รองศาสตราจารย์จะได้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าสามปี

(๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าเจ็ดปี หรือ

(๓) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าสิบปี

มาตรา ๓๕ ทวี ผู้ช่วยศาสตราจารย์จะได้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าสองปี

(๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าสี่ปี หรือ

(๓) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าเจ็ดปี”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๕

“มาตรา ๔๓ ทวิ ให้นำมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับแก่การเรียกชื่อปริญญาและการใช้อักษรย่อสำหรับปริญญาในวิทยาลัย โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

LIART

“มาตรา ๔๗ ครูยวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดไว้สำหรับกรรมการ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้สอน ตลอดจนผู้สำเร็จการศึกษาในคณะ วิทยาลัยหรือแผนกอิสระของมหาวิทยาลัย”

มาตรา ๑๘ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ดำรงรักษาการในตำแหน่งอธิการบดีจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะได้แต่งตั้งรองอธิการบดีตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ ให้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งคณะ หรือแผนกอิสระที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะได้มีประกาศทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้แทน

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐบาลรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คณะกรรมการมีความอะไรที่จะแถลงเพิ่มเติมบ้างหรือไม่

นายอินทรี จันทรสติชัย (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คณะกรรมการไม่มีอะไรที่จะแถลงเพิ่มเติม ขอบคุณแล้ว

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปนี้ เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒ ซึ่งจะได้ให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านเรียงตามลำดับมาตรา

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ และมาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔ มีการแก้ไข มาตรา ๕ มีการแก้ไข มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙ มีการแก้ไข มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข มาตรา ๑๔ มีผู้แปรญัตติ และขอสงวนไว้

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญ คุณไพจิตร

นายไพจิตร เกื้อทวีกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้ขอสงวนคำแปรญัตติในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ ต่อเนืองกันไว้ อันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่จะให้มีผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์เพิ่มเติมขึ้นจากเดิม สำหรับในเรื่องนี้การที่จะมีขบวนการเพิ่มขึ้นและนำไปปะปนกับอัตราเงินเดือนตำแหน่งทางข้าราชการพลเรือนโดยตรงนั้น จะมีผลเสียได้หลายประการ ซึ่งกระผมได้อภิปรายแล้วในการพิจารณาเมื่อวาระที่ ๑ เพราะฉะนั้นจะไม่ขอกล่าวซ้ำ ความจริงที่กระผมได้สงวนไว้ นั้น ในการชี้แจงต่อคณะกรรมการก็ไม่มีข้อขัดแย้งอะไรเป็นประการสำคัญในหลักการ แต่ขอสงวนมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ซึ่งกระผมอยากขอฝากเอาไว้ เพราะคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่จะมีผลต่อระบบการบริหารมหาวิทยาลัยต่อไป กระผมจะขอตั้งข้อสังเกตสั้น ๆ เพียง ๔ ประการเท่านั้นเอง

LIRT

ประการแรกนั้น กระผมคิดว่าในระบบมหาวิทยาลัยควรจะแยกหรือตำแหน่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียว คือ ตำแหน่งศาสตราจารย์ ส่วนรองศาสตราจารย์และผู้ช่วยนั้นไม่จำเป็นจะต้องมี เพราะว่าจะเป็นการเฟ้อเสียเปล่า ๆ

ประการที่ ๒ นั้น ถ้าหากว่าจะมียศศาสตราจารย์แล้ว ก็ควรที่จะแบ่งแยกออกจากอัตราเงินเดือน อาวุโส และตำแหน่งในทางข้าราชการให้เด็ดขาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่ควรที่จะเอาศทางวิชาการไปผูกพันกับขั้นเงินเดือน เพราะมีฉะนั้นแล้วจะมีการวิ่งเต้นขอยศเพื่อที่จะเพิ่มอัตราเงินเดือน ซึ่งจะทำให้ความหมายในทางวิชาการนั้นหมดสิ้นไป

ในประการที่ ๓ ทางที่ดีแล้วศทางวิชาการ คือ ศาสตราจารย์นั้น ควรจะให้เป็นผู้ยศของมหาวิทยาลัยของรัฐโดยส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อที่จะได้มีการรักษามาตรฐานให้สอดคล้องกันทุกมหาวิทยาลัย ให้มีความหมายคล้ายคลึงกัน

ถ้าหากว่าเป็นเช่นนั้นแล้ว ข้อสังเกตที่ ๔ ก็คือ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ น่าที่จะได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่า ควรจะให้ยศศาสตราจารย์แก่ผู้ใด ซึ่งจะให้เฉพาะในการนี้ที่เป็นการยกย่องผลงานทางวิชาการ คำว่าผลงานทางวิชาการนั้น จะต้องนิยามให้ดี ไม่ใช่อะไรก็เป็นผลงานได้ ทั้งหมดนี้กระผมเพียงแต่ตั้งข้อสังเกตฝากเอาไว้เท่านั้น ซึ่งถ้าหากท่านพิจารณาให้ดีแล้วจะเห็นว่าตรงกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ขอขอบคุณ

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผู้สงวนก็เพียงประสงค์ที่จะเสนอตั้งเป็นข้อสังเกตเพื่อพิจารณาในการดำเนินการของรัฐต่อไป ไม่พึงประสงค์ที่จะสงวนหรือว่ายังมีความเห็นยืนยันให้เป็นคำแปรญัตติ ใช่ไหมครับ คณะกรรมาธิการมีข้อความใดที่จะชี้แจงประกอบในเรื่องนี้หรือไม่

(คณะกรรมาธิการไม่ได้ชี้แจง)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ก็เป็นอันว่า ไม่ต้องตามความเห็นต่อที่ประชุม ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ไม่มีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

LIRT

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ผมจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่าสมควรที่จะให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรที่จะประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

(สมาชิกยกมือ ๑๗๖ คน)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้

โดยที่คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตเพื่อเสนอให้รัฐบาลรับทราบและพิจารณาต่อไป ดังข้อความที่ปรากฏในบันทึกของคณะกรรมการนั้น และตามที่คุณสงวนคำแปรญัตติได้เสนอเพื่อพิจารณาประกอบนั้น ซึ่งจะต้องขอมติที่ประชุมนี้ว่าจะเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตนี้หรือไม่

ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วยตามบันทึกข้อสังเกตของคณะกรรมการที่เสนอมานั้น โปรดยกมือขึ้น

(สมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่าสภานี้เห็นชอบด้วยกับบันทึกข้อสังเกตของคณะกรรมการที่ได้เสนอมานี้ ซึ่งจะได้นำข้อสังเกตดังกล่าวไปยังรัฐบาลต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒

ที่ ๑๙๙

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑ มิถุนายน ๒๕๑๖

เรื่อง ร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อบังคับดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกของคณะกรรมการวิสามัญ
๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับร่างข้อบังคับการประชุม
ปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการพิจารณาแยกร่างฯ เป็นผู้เสนอ)
ไว้พิจารณาและตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างข้อบังคับฉบับนี้เสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ทวี แรงขำ

(นายทวี แรงขำ)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

กองกรรมาธิการ

โทร. ๘๑๐๐๕๘

บันทึกของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการยกร่างฯ เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณาและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณานั้น บัดนี้ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้เลือกข้าพเจ้าเป็นประธานคณะกรรมการและนายประสิทธิ์ ศรีรัฐชาติ เลขานุการรัฐสภา เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๒. ร่างข้อบังคับนี้มีผู้แปรญัตติ ๒ คน คือ นายทวีญ ฤ กลาง และนายชูปกาญจนประกร

๓. ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

<u>ข้อร่างข้อบังคับ</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๑</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๒-๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑ การเลือกประธานและรองประธานสภา</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>นิติบัญญัติแห่งชาติ</u>		
<u>ข้อ ๔-๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธานสภารองประธานสภาและเลขานุการรัฐสภา</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๗-๘</u>	"	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

<u>ข้อ ๙</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๓ การประชุมสภา</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๓๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๑-๓๒</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๓-๓๔</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๓๕</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๓๖-๓๗</u>	"	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๘-๓๙</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๙</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๓๙-๔๐</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๔๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๔๑-๔๒</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๔๒</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๔๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๔๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๔๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>หมวด ๔ การเสนอญัตติ</u>	"	"
<u>ข้อ ๓๐-๓๑</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๓๒</u>	"	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๓-๓๔</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๕</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๐</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๑</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๒</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๓</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>หมวด ๕ การอภิปราย</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๔๔-๔๕</u>	"	"
<u>ข้อ ๕๐</u>	"	มีการแก้ไข

LIRT

<u>ข้อ ๕๑-๕๔</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๖ การลงมติ</u>		
<u>ข้อ ๕๕</u>		
<u>ข้อ ๕๖-๕๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๘</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๙</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๖๐-๖๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๖๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๗ กระบวนการ</u>		
<u>ข้อ ๖๖</u>		มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๗-๖๘</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๙</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๗๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๗๑-๗๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๔</u>	"	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๕</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๘ กระบวนการ</u>		
<u>ข้อ ๗๖</u>		มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๘</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๗๙-๘๐</u>	"	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๑</u>	" คณะกรรมาธิการติดต่อ	
<u>ข้อ ๘๒-๘๓</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๙ การพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติ</u>		
<u>ข้อ ๘๓</u>	"	มีการแก้ไข

LIRT

<u>ข้อ ๘๔-๘๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๖</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๗</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๘</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๘๙</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๙๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๑</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๒</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๙๓</u>	"	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๔-๑๐๐</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑๐ การพิจารณาว่ารัฐธรรมนุญ</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๐๑</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๐๒</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๑๐๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๑๐๖</u>	"	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๗</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๘</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๙</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑๑ การรักษาระเบียบและ</u> <u>ความเรียบร้อย</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๐</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๑</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๑๒๒</u>	"	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑๒ บทสุดท้าย</u>	"	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

<u>ข้อ ๑๒๓-๑๒๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>บทเฉพาะกาล</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๖-๑๒๗</u>	..	..

๔. สรุปผลการพิจารณาค่าแปรญัตติเรียงตามลำดับข้อ

ข้อร่างข้อบังคับ นายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑ นายวทีญญ ฒ กลาง และนายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

หมวด ๑ การเลือกประธานและรองประธานสภามติบัญญัติแห่งชาติ

นายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๖ นายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๘ นายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๙ ทวิ นายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติเพิ่มข้อความเป็น ข้อ ๙ ทวิ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๐ นายวทีญญ ฒ กลาง และนายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๑ นายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๒ นายวทีญญ ฒ กลาง ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๔ นายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๖ นายชวน กาญจนประกร ขอแปรญัตติตัดวรรคสองออก คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

LIRT

- ข้อ ๑๖ ทวิ** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติเพิ่มข้อความใน ข้อ ๑๖ ทวิ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๑๗** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๑๗๓** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๑๗๖** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๑๗๘** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๓๐-๓๑** นายทัศนัญ ณะ ถलग และนายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๓๒** นายทัศนัญ ณะ ถलग และนายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๓๖ ทวิ** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติเพิ่มข้อความใน ข้อ ๓๖ ทวิ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๓๘ และข้อ ๔๑** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๔๓** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๕๒ ทวิ** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติเพิ่มข้อความใน ข้อ ๕๒ ทวิ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๕๖** นายชูน กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

- ข้อ ๕๓** นายวทีญญ ฒ ถलग และนายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๕๔** นายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๖๔** นายวทีญญ ฒ ถलग และนายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๖๗-๖๘** นายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๗๑** นายวทีญญ ฒ ถलग ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๗๗** นายวทีญญ ฒ ถलग และนายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๘๖** นายวทีญญ ฒ ถलग และนายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๘๘** นายซุบ กาญจนประกรขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๑๐๐-๑๐๑** นายวทีญญ ฒ ถलग ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๑๑๒** นายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๑๑๕** นายวทีญญ ฒ ถलग และนายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- ข้อ ๑๑๘** นายซุบ กาญจนประกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

หมวด ๑๑ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

นายชวน กาญจนประภกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว
ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๒๑ นายชวน กาญจนประภกร ขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจง
แล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๒๓ นายวิญญู ณ ถลาง และนายชวน กาญจนประภกร ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๒๔-๑๒๕ นายวิญญู ณ ถลาง และนายชวน กาญจนประภกร ขอแปร
ญัตติไว้ คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

๕. ได้เสนอร่างข้อบังคับตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับบันทึกนี้ด้วยแล้ว

(ลงชื่อ) ทวี แร่งขำ

(นายทวี แร่งขำ)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ร่าง
 ข้อมบังคับการประชุมของ
 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 พ.ศ. ....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
 พุทธศักราช ๒๕๑๕ สภานิติบัญญัติแห่งชาติตราข้อมบังคับการประชุมครั้งที่๗ของสภาขึ้นไว้
 ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อมบังคับนี้เรียกว่า “ข้อมบังคับการประชุมครั้งที่๗ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ข้อมบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อมบังคับนี้ และมีอำนาจ
 วางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อมบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ข้อ ๔ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่ง
 ชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อ
 หลายชื่อ ก็ให้มีการลงคะแนนเลือกโดยการเขียนชื่อบนแผ่นกระดาษที่เจ้าหน้าที่จัดให้ใส่ลง
 ในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการออกเสียงลงคะแนน ให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษร
 ชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญ
 สมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้ตรวจนับ ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนน

LIRT

สูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ ๕ ในการเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาหลายคน ให้เลือกรองประธานสภา คนที่หนึ่งก่อนแล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภารีบแจ้ง ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา
และเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ ๗ ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาตลอดถึงบริเวณของสภา
- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนด ไว้ในข้ออื่นแห่งกฎบังคับนี้

ข้อ ๘ รองประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการทั่วไป

เมื่อประธานสภาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนหนึ่งก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ รองประธานสภาคนต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

LIRT

ข้อ ๙ เลขธิการรัฐสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมสภาและคณะกรรมการธิการ
- (๒) เชิญสมาชิกผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการธิการเข้าปฏิบัติหน้าที่

- (๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาสรรพเอกสารของสภา
- (๗) ควบคุมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้
- (๘) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้
- (๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมสภา

ข้อ ๑๐ การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่หากคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าสิบสามสิบคนร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ข้อ ๑๑ ก่อนปฏิบัติหน้าที่ สมาชิกต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศและประชาชนเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๒ ให้มีการประชุมสภาตามกำหนดที่สภาลงมติไว้ แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

LIRT

ข้อ ๑๓ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้บอกนัดในที่ประชุมแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุม ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภาจะนัดเร็ว กว่านั้นก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔ ให้ส่งระเบียบวาระประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัด ประชุมแต่ประธานสภาจะให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๕ การจัดระเบียบวาระประชุมให้บรรจุยุติหรือเรื่องที่คุณะรัฐมนตรี เสนอก่อนและให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทั่งถาม
- (๔) เรื่องที่คุณะกรมกษิการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่นๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของ ระเบียบวาระประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบ วาระประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะรัฐมนตรีขอนั้น

ข้อ ๑๖ ให้มีสมุดวางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งตามในที่ที่จัดไว้

เมื่อประธานขึ้นบ้สลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๗ เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปครึ่งชั่วโมงแล้ว สมาชิกยังห้ไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

LIRT

ข้อ ๑๘ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งมาประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามข้อ ๔ และข้อ ๕ หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้นในกรณีที่ที่ประชุมจะต้องประชุมปรึกษาเรื่องอื่น

ในการเลือกประธานเฉพาะคราว ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำโดยวิธียกมือ

ข้อ ๑๙ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระประชุมและต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ก็ให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้ ในการกล่าวนั้นต้องยืน ณ ที่ที่จัดไว้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๒๑ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุม ก็ให้ประธานอนุญาตสมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้ เมื่อเห็นว่าข้อที่ซักถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผย

ข้อ ๒๒ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใดๆ สั่งพักการประชุมเลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๓ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการมาทบทวนแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอสมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยืนยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

LIART

ข้อ ๒๔ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิกตรวจสอบแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลัง โดยคณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิก ขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๕ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงตามวาระหรือเพราะเหตุที่สภาลิ้นสภาไป ให้เลขาธิการรัฐสภาบันทึกเหตุนี้ไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๖ สภอาจมีมติให้จัดรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๒๗ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ ๒๘ สภอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินที่ได้กล่าวหรือปรากฏในรายงานการประชุมก็ได้

ข้อ ๒๙ ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์รายงานการประชุมสภา ทั้งในนอกจากรายงานการประชุมลับที่ได้มีมติดของสภามีให้เปิดเผย และข้อความที่ห้ามโฆษณา

หมวด ๔

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๐ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา ญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

LIRT

ข้อ ๓๑ ผู้ตัดขอให้วินิจฉัยปัญหาตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ แห่งรัฐธรรมนูญ การปกครองราชอาณาจักร ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๓๒ ผู้ตัดที่จะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมายต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่สิบยี่สิบคน

ข้อ ๓๓ ผู้ตัดต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

- (๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
- (๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระประชุม
- (๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๘
- (๔) ผู้ตัดดังกล่าวในข้อ ๓๔ ข้อ ๕๗ ข้อ ๕๘ ข้อ ๖๔ ข้อ๔๘ วรรคสาม หรือข้อ ๑๒๓
- (๕) ผู้ตัดที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๔ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาผู้ตัดใดอยู่ ห้ามมิให้เสนอผู้ตัดอื่นนอกจากผู้ตัดต่อไปนี้

- (๑) ขอแปรผู้ตัดเฉพาะในเรื่องที่มีใช้กฎหมาย
- (๒) ขอให้รวมระเบียบวาระประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาพร้อมกัน
- (๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการพิจารณาเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น
- (๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
- (๕) ขอให้เลื่อนการประชุม
- (๖) ขอให้ปิดอภิปราย
- (๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๓๕ ผู้ตัดของข้อ ๓๔ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ผู้จัดเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๓๗ ผู้จัดที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในผู้จัดที่เสนอ

ข้อ ๓๘ ผู้จัดที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองผู้จัดแสดงการรับรองโดยวิธีอื่นขึ้น

ข้อ ๓๙ การแก้ไขเพิ่มเติมผู้จัดที่**ประธานสภาตั้ง**บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ผู้เสนอผู้จัดอาจถอนผู้จัดของตนได้ก่อนถึงวันนัดประชุมพิจารณาผู้จัดนั้น แต่ถ้าถึงวันนัดประชุมแล้ว จะถอนได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ข้อ ๔๐ การถอนคำแปรผู้จัด จะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรผู้จัด จะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรผู้จัด

ข้อ ๔๑ การถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอผู้จัดใด จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่**ประธานสภาตั้ง**บรรจุผู้จัดนั้นเข้าระเบียบวาระประชุม

ข้อ ๔๒ ผู้จัดหรือคำแปรผู้จัดใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอผู้จัดหรือผู้แปรผู้จัดไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือในกรณีที่ผู้เสนอผู้จัดหรือผู้แปรผู้จัดไม่อยู่ในที่ประชุมโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ผู้จัดหรือคำแปรผู้จัดนั้นเป็นอันตกไป การมอบหมายให้ชี้แจงแทนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๔๓ ผู้จัดใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำผู้จัดซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

หมวด ๕
การอภิปราย

ข้อ ๔๔ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมาธิการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมาธิการผู้รับมอบหมายจากกรรมาธิการซึ่งได้สงวนความเห็น หรือผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นกรรมาธิการให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้แปรญัตติด้วย

ข้อ ๔๕ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๔๔ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๔๖ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๔๗ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใดๆ มาอ่านให้ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดๆ โดยไม่จำเป็น

ข้อ ๔๘ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมีโต้แย้งข้อ ๔๗ ก็ตาม

LIRT

ข้อ ๔๙ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามีการฝ่าฝืนข้อบังคับ อาจกินและยกมือขึ้นพันศีรษะ เพื่อแสดงการประท้วง ประธานจะต้องให้โอกาสผู้ยื่นข้อแจ้ง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานดังกล่าวให้เป็นอันเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายหาผิดถึงเรื่องส่วนตัว หรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

ข้อ ๕๐ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้ ~~เมื่อ~~ **หากมีผู้คัดค้านจะต้องได้รับ** ความยินยอมของที่ประชุมก่อน แต่ในกรณีที่มีการประท้วงตามข้อ ๔๙ ให้ประธานวินิจฉัยเสียก่อนว่าได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่

ข้อ ๕๑ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จุ่ขอ ให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๓ ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ อภิปรายแทน ไม่ว่าการอภิปรายนั้นจะเป็นการแถลงต่อที่ประชุม การตอบข้อซักถามของสมาชิก หรือการกล่าวอย่างอื่น

ข้อ ๕๔ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธาน เว้นแต่ในกรณีอันพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้ลู่ในที่ประชุมยืนฟังตลอดเวลาที่ประธานอ่าน

หมวด ๖

การลงมติ

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่จะต้องมีมติของสภา ให้ประธานขอให้ที่ประชุมลงมติ

LIRT

ข้อ ๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร และข้อ ๑๑๒ ข้อ ๑๒๓ ข้อ ๑๒๔ แห่งข้อบังคับนี้ มติของสภาให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีสิทธิออกเสียงได้หนึ่งคะแนนเสียง

เสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีเกินกว่าสองฝ่าย ให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การออกเสียงชี้ขาดจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๗ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย แต่เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งสมาชิกคน หนึ่งขอให้การลับ จึงให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๕๘ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ยกมือขึ้นในที่ประชุม
- (๒) ยืนขึ้น
- (๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ยกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด
- (๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

โดยปกติให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ก็ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๖๔

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้ยกมือหรือยืนอยู่ แล้วแต่กรณี จนกว่าเจ้าหน้าที่นับคะแนนเสียงซึ่งยืนขึ้นนับคะแนนเสียงนั้นจะได้นั่งลง

ข้อ ๕๙ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

LIRT

(๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใสของที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย $\surd$ ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย $\times$ ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย $\circ$

(๒) ผู้เห็นด้วยให้ลงเบ็ยสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้ลงเบ็ยสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ลงเบ็ยสีขาว

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) และวิธีการ ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณา กำหนดตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๖๐ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อน แล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่ความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวนี้ไม่เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเสียไป

ข้อ ๖๑ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

ข้อ ๖๒ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในการนี้ ออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จ หรือในการนี้ออกเสียงลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๖๓ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดกรรมญูการปกครองราชอาณาจักรหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่า มติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่า คะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ข้อ ๖๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า $\frac{1}{3}$ ของสมาชิกเสนอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวในข้อ ๕๙ หรือข้อ ๕๙ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไปแล้วแต่กรณี

LIRT

ข้อ ๖๕ ผู้ใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานตามที่ประชุมว่า มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือเรื่องอื่นใดที่กรมเลขาธิการปกครองราชอาณาจักรหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๗

กระทู้ถาม

ข้อ ๖๖ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้ระบุด้วยว่า จะให้ตอบ شفงหนังสือในราชกิจจานุเบกษาหรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภา

ที่ผู้ตั้งกระทู้ถามข้อเท็จจริงใด ๆ ที่ผู้ประกอบกระทู้ถาม ซึ่งผู้ตั้งกระทู้ถาม จำเป็นต้องเป็นข้อเท็จจริง ที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้จะมีได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่พุ่มพวย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นทำนองอภิปราย

ข้อ ๖๗ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เลียดสิหรือแกลิ่งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตลกแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นการให้ออกความเห็น
- (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ

LIRT

(๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๖๘ กระทั่งถามตามข้อ ๖๗ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ ในเมื่อมีสารสำคัญต่างกันหรือเหตุการณ์ในขณะที่มีกระทุถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทุถามครั้งก่อน

ข้อ ๖๙ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะหรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมหรือเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีควรจะต้องรีบชี้แจงหรือดำเนินการโดยทันทีนั้นจะตั้งกระทุถามด่วนก็ได้

ข้อ ๗๐ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่า กระทุถามใดที่สมาชิกตั้งถามมาเป็นกระทุถามตามข้อ ๖๖ ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ หรือข้อ ๖๙ หรือไม่

ข้อ ๗๑ ให้ประธานสภาจัดส่งกระทุถามไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และโดยปกติให้บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไป แต่ในกรณีที่เป็นกระทุถามด่วนให้แจ้งไปด้วยว่าได้กำหนดจะให้ผู้ตั้งกระทุถามถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวนี้นี้ ให้ประธานสภาคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของประชาชน ซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักพิจารณา

ข้อ ๗๒ การจัดลำดับกระทุถามนั้น ถ้ามีกระทุถามด่วน ให้จัดไว้ในลำดับก่อนกระทุถามธรรมดา

รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทุถามใดก็ได้

ข้อ ๗๓ ผู้ตั้งกระทุถามมีสิทธิถอนกระทุถามของตนได้

เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทุถาม ถ้าผู้ตั้งกระทุถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่าได้ถอนกระทุถามนั้น

ข้อ ๗๔ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ จะให้**สมาชิกรัฐสภา**มีการตอบกระทู้ถามได้มากน้อยเท่าใดให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๗๕ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังไม่ตอบ ให้เป็นอันระงับไปเมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๘
กรรมาธิการ

ข้อ ๗๖ สภาอาจตั้งคณะกรรมาธิการเพื่อให้กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใด ๆ อันอยู่ในงานของสภา โดยจะกำหนดให้เป็นคณะกรรมาธิการสามัญหรือคณะกรรมาธิการวิสามัญก็ได้

คณะกรรมาธิการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาเลือกตั้งจากสมาชิกของสภาเท่านั้น ส่วนคณะกรรมาธิการวิสามัญจะเลือกตั้งจากบุคคลซึ่ง**ไม่ใช่**หรือมิได้เป็นสมาชิกด้วยก็ได้

**คณะกรรมาธิการตั้งถาวร ยวจนิพนธ์สุดสุด ๆ มาแต่งชื่อที่จะจริงหรือแสดง
กรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดิน
หรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดิน
หรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดินหรือที่ดิน**

ข้อ ๗๗ ให้สภาตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาขึ้นสิบเอ็ดคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมาธิการมีจำนวนสิบเก้าคน คือ

- (๑) คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์
- (๒) คณะกรรมาธิการการคมนาคม
- (๓) คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ
- (๔) คณะกรรมาธิการการทหาร
- (๕) คณะกรรมาธิการการปกครอง
- (๖) คณะกรรมาธิการการวัฒนธรรมและสังคม
- (๗) คณะกรรมาธิการการศึกษา
- (๘) คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ

LIRT

(๙) คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข

(๑๐) คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุม

(๑๑) คณะกรรมาธิการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

หากมีความจำเป็น จะตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาคณะอื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมาธิการสามัญได้ไม่เกินสองคณะ

ข้อ ๗๘ ในการเลือกตั้งคณะกรรมาธิการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน และให้นำความในข้อ ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการเลือกตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

ข้อ ๗๙ การประชุมคณะกรรมาธิการ ต้องมีกรรมาธิการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับบทประชุมของสมาชิกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๐ ให้คณะกรรมาธิการแต่ละคณะเลือกตั้งประธานและเลขานุการจากกรรมาธิการในคณะนั้น ๆ

คณะกรรมาธิการมีอำนาจพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงใด ๆ ตามที่สมาชิกขอหมายได้ และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับบทประชุมของสมาชิกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมาธิการมีอำนาจตั้งกรรมาธิการในคณะเป็นคณะอนุกรรมาธิการ เพื่อพิจารณาปัญหาใด ๆ ตามแต่จะมอบหมายได้

คณะกรรมาธิการอาจเชิญบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้นได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมาธิการ

ข้อ ๘๘ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลงหรือชี้แจงเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำหรือเรื่องที่ได้พิจารณาสอบสวน ในกรณีนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๘๙ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๙๐ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการนั้นกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนจะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการจะต้องรายงานต่อประธานสภาโดยด่วนและให้ประธานสภารีบเสนอต่อสภาเพื่อขอขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ สภาอาจมีมติเป็นอย่างอื่นก็ได้สุดท้ายแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๙๑ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม
- (๔) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๙๒ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อขอให้สภาตั้งซ่อม

LIRT

หมวด ๕
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๓๓ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบ ดังต่อไปนี้

- (๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

**หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นให้กำหนดโดยชัดเจน ในกรณีที่เป็น
การแก้ไขกฎหมายเดิม ก็ให้ระบุมাত্রาที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมไว้ด้วย**

ข้อ ๓๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๓๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระหนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือปัญหาใด ๆ เลี่ยงก่อนก็ได้

ข้อ ๓๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ **ักคณะรัฐมนตรี
ขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการก็ได้ให้ราชการ
พิจารณาไว้ก่อน**

ทั้งนี้ สภาจะกำหนดเวลาการพิจารณาไว้หรือไม่ก็ได้

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๓๘ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือกรรมการเดิมสภา

ตามปกติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง

ในการนี้ที่มีปัญหาว่ารายจ่ายใดมีข้อผูกพันเช่นว่านี้หรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๐๓ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภารายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานนั้นด้วย

ข้อ ๑๐๔ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๐๓ แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๐๕ ในการนี้ที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภาให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นกรรมการและ การพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรารวมกันไปในคราว

ข้อ ๑๐๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วนั้นให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยข้อร่าง คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๖ จบปรังแล้ว สมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าย่างชัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๐๘ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาในลำดับสุดท้ายเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๑๐๙ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีกรออภิปราย

ข้อ ๑๑๐ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติก็ดีหรือลงมติในวาระที่สามว่าไม่สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมายก็ดี ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

หมวด ๑๐

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๑๑ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญตามความในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรแล้ว ให้ประธานสภาจัดเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน หลังจากส่งร่างรัฐธรรมนูญนั้นไปให้สมาชิกไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์

ข้อ ๑๑๒ การพิจารณาในวาระที่หนึ่ง ให้วินิจฉัยว่าจะรับร่างรัฐธรรมนูญนั้นไว้พิจารณาหรือไม่

การออกเสียงลงคะแนนให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในทุกรที่จะรับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาไม่ต่ำกว่าสองในสามกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมตามความในวรรคหนึ่ง ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งให้รับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

การพิจารณาในวาระที่สอง ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนสามสัปดาห์คนเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้น

ข้อ ๑๑๔ สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่สภากำหนด

LIRT

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

ข้อ ๑๑๕ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญนั้นโดยแสดงข้างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภารายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติมติของคณะกรรมการเกี่ยวกับค่าแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนค่าแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๑๖ เมื่อประธานสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๑๕ แล้ว ให้เสนอต่อสภาก่อนที่สภามาต่อที่ประชุมสภาจัดตั้งระเบียบวาระประชุม หลังจากได้ส่งร่างรัฐธรรมนูญและรายงานดังกล่าวไปให้สมาชิกไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่างรัฐธรรมนูญ ค่าปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนค่าแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๖ จนจบข้างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาดังนี้ สมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความถี่มิได้ นอกจากนี้เพื่อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๑๘ เมื่อสภาได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๗ เสร็จแล้ว ให้รอเวลาไว้ตามที่มาตรา ๑๐ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ ต่อจากนั้นให้สภาพิจารณาต่อไปเป็นวาระที่สาม

การพิจารณาในวาระที่สาม เป็นการลงมติว่าจะให้ความเห็นชอบในการนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ด้วยเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้หรือไม่ การออกเสียงลงคะแนนให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมตามความในวรรคสอง ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๑๔ ในกรณีที่ศาลลงมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญให้ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบโดยด่วน

หมวด ๑๑

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๑๒๐ ที่ประชุมสภาย่อมเป็นที่เคารพ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดในที่ประชุมโดยขาดการวะหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อยของที่ประชุม

ข้อ ๑๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้นำคำขอมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้น โดยมีทริคไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งตำรวจสภาให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุม หรือออกไปให้พ้นบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๒๒ การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา ตลอดจนมรรยาทของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของสภาให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๒๓ ถ้าประธานขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้ตั้งใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี และที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยโดยคะแนนเสียงไม่ให้ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ก็ให้ตั้งใช้ข้อบังคับข้อนั้นได้

ข้อ ๑๒๔ ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัยและเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ให้ย่ำแย่กว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือบัญญัติว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบสิบคน

ข้อ ๑๒๕ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบสิบคน

การพิจารณาญัตติดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้นำข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒๖ ภายใต้บังคับข้อ ๑๒๗ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระทั่งการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒๗ ให้การรณการในคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาทุกคนะพ้นจากตำแหน่งกรรมาธิการเมื่อมีการตั้งกรรมาธิการสามัญประจำสภาตามข้อ ๗๗ แล้ว

ประกาศ ณ วันที่..... พ.ศ. ....
(ลงชื่อ) พลตรี **ศิริ สิริโยชิน**
(ศิริ สิริโยชิน)
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

(เนื่องจาก นายทวี แรงขำ ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องไปทำหน้าที่ซึ่งในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญ จึงได้มอบให้ พลเรือเอก กมล สิตะกิน รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติคนที่ ๒ ดำเนินการประชุมแทน และลงจากบัลลังก์ไปเข้าประจำที่กรรมการ)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: คณะกรรมการมีข้อความอะไรที่จะแถลงเพิ่มเติมบ้างหรือไม่

นายสีวลีส่อง บุณนาค (กรรมการ): ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมการยังไม่มื่ออะไรที่จะแถลงเพิ่มเติม

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: เมื่อคณะกรรมการไม่มีอะไรแถลงเพิ่มเติม ข้าพเจ้าขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านสรุปผลการพิจารณาของคณะกรรมการเรียงตามลำดับหัวข้อ เชิญ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา): ร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... ชื่อร่างข้อบังคับ มีการแก้ไข ค่าปราม มีการแก้ไข

พลเอก วิชัย พงศ์อนันต์: ท่านผู้เป็นประธาน ความจริงข้าพเจ้ายกมือแล้วท่านประธานไม่เห็น โดยเฉพาะชื่อร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการได้แก้ไขโดยตัดคำว่า "ปรึกษา" ออก ความจริงที่ฉันเราใช้มานานทุกยุคทุกสมัยตั้งแต่ตั้งรัฐสภา ข้าพเจ้าคิดว่าในยุคที่แล้วมานั้นคงจะมีเหตุผลหรือเห็นความจำเป็นที่จะคงไว้....

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: ขอโทษครับ เรื่องนี้ที่ประชุมกรรมการก็ได้พิจารณาแล้วว่าควรจะตัด

พลเอก วิชัย พงศ์อนันต์: ไม่ใช่ ที่ข้าพเจ้าชี้แจงหมายความว่าชี้แจงความจริง

LIRT

และอยากจะฟังคำชี้แจงของคณะกรรมการวิชาชีพที่ต้องตัดค่านี้ออกไป

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญกรรมการชี้แจง

นายสิวละสอง บุนนาค (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพสำหรับเรื่องข้อนี้ ผมอยากจะกราบเรียนว่าเคยมีทั้งสองคำ ทั้งข้อบังคับการประชุมและทั้งข้อบังคับการประชุมปรึกษา แต่คราวนี้เมื่อทางคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว รู้สึกว่าควรจะเป็น “การประชุม” มากกว่า จึงได้ใช้ “ข้อบังคับการประชุม” ทั้งนี้สุดท้ายที่ประชุมจะพิจารณา

พลเอก วิชัย พงศ์นันต์ : ท่านผู้เป็นประธาน ความจริงถ้าหากว่าข้าพเจ้าได้รับคำชี้แจงพอสมควร ให้มีเหตุผลบ้าง ข้าพเจ้าก็ไม่ติดใจอะไร เท่าที่คณะกรรมการชี้แจง รู้สึกว่าไม่ทราบเหตุผลเลย ความจริงในเรื่องข้อของข้อบังคับนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าน่าจะได้พิจารณากันให้ถ่องแท้เสียก่อนว่า เราควรจะต้องหรือไม่เพราะว่าเราเคยใช้มานาน และก็แม้แต่คำยวหน้อยแต่ว่าวัตถุประสงค์ ก็เข้าใจว่าที่แล้วมาคงจะมีเหตุผล ซึ่งในการประชุมระดับชาตินี้ นอกจากการประชุมธรรมดาไม่เหมือนการประชุมอย่างอื่น แล้วการประชุมของรัฐสภาแห่งชาตินั้น อาจจะมีการปรึกษาหารือหรือบางครั้งก็ไม่มีในระเบียบวาระประชุม อาจจะมีการเสนอญัตติส่วนตัว และมีการเสนอขอปรึกษา โดยท่านประธานเองขอปรึกษาต่อที่ประชุม แม้ในการลงมติในเรื่องญัตติใดๆ หรือกฎหมายใดๆ ก็ตาม ตอนท้ายส่วนมากเท่าที่แล้วมา ท่านผู้เป็นประธานมักจะขอปรึกษาต่อที่ประชุม แทนที่จะบอกขอมติ บอกข้าพเจ้าขอปรึกษาต่อที่ประชุม นี่เป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขึงใจว่า ควรจะเป็นอย่างไร จึงอยากจะทราบเหตุผล แต่ไม่ได้รับทราบเหตุผลเลย ขอตัดเลย ๆ

นายทวี แรงขำ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงตามที่ท่านสมาชิกเสนอตั้งข้อสังเกตในข้อนี้ ก็เป็นข้อที่นำใคร่ครวญพิจารณา เพราะเหตุว่าในข้อบังคับทั้งหลายแหล่งเท่าที่ได้มีมาตั้งแต่ตั้งสภานี้ ก็มีที่ใช้ทั้งสองคำคือมีคำว่า “ประชุมปรึกษา” หรือ “ประชุม” เลย ๆ ซึ่งทั้งสองอย่างนี้ ถูกต้องทั้งสองอย่าง จะว่าอันใดถูกอันใดผิดนั้นหาควรไม่ ก็อยู่ที่ว่าในการร่างข้อบังคับฉบับนี้ สภานี้เห็นสมควรว่าจะใช้คำใด แต่อย่างไรก็ตาม ข้อพิจารณาของกรรมการที่ตัดค่านี้ออก มีอยู่สองนัย นัยหนึ่ง กรรมการมีความเห็นเช่นนั้นและมีสมาชิกได้แปรญัตติให้ตัดค่านี้ออกเช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงว่าความคิดเห็นของ

LIART

สมาชิกในสภาก็มีเหตุผลและนัยตั้งที่กรมการนั้นมีความเห็นอยู่ แต่อย่างไรก็ตาม ในเรื่องการประชุม หรือการประชุมปรึกษาของสภานั้น ส่วนความหมายที่เราใช้คำว่า “ประชุม” จะมีความหมายกว้างขวางกว่าเพราะการประชุมก็ย่อมมีการปรึกษา และมีการดำเนินการเกี่ยวกับการประชุม แต่เราก็ย่อมจะมีการประชุมที่ไม่ใช่ปรึกษา การประชุมบางอย่างซึ่งเป็นการประชุมของสภานี้ในบางกรณี และโดยคำในธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรเขียนว่าอย่างนี้ มาตรา ๘ ใช้คำว่า “ประชุม” เฉย ๆ ทั้งสิ้น “ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ” นี้ใช้คำว่า “การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ” เฉย ๆ “ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม” แล้วก็ยังต่อไปว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภาและกรมการ วิธิการประชุม การเสนอและพิจารณา...” อะไรต่าง ๆ ต่อไป นี้จะเห็นว่าในธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรที่สภานี้เกิดขึ้นมา ก็ใช้ว่า “ประชุม” เฉย ๆ เพราะฉะนั้นคณะกรมการจึงมีความเห็นในทางที่ว่า ใช้ว่า “ข้อบังคับการประชุม”

นายไพจิตร เอื้อทวิกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอสนับสนุนความเห็นของกรมการ เรื่องนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องของภาษาอย่างเดียว ซึ่งจะใช้อะไรก็ได้ มีความแตกต่างกันอยู่บ้าง ถ้าหากว่ารัฐสภาเป็นพฤฒสภา หรือวุฒิสภา ใช้คำว่า “ประชุมปรึกษา” ก็เห็นว่าน่าจะเหมาะสม เพราะว่ามีอำนาจโดยตรงในการออกกฎหมาย แต่รัฐสภานี้เป็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่ใช่ปรึกษากันอย่างเดียว เมื่อประชุมแล้วจะต้องออกกฎหมาย อันนี้เป็นหน้าที่ของสภานี้ เพราะฉะนั้นการใช้คำว่า “ประชุม” จึงเหมาะสมกว่า ขอขอบคุณครับ

พลเอก วิชัย พงศ์อนันต์ : ท่านผู้เป็นประธาน เท่าที่กรมการชี้แจงและสมาชิกผู้เกี่ยวข้องชี้แจงนั้น ข้าพเจ้าเองก็ยังไม่ค่อยเห็นด้วย โดยเฉพาะกรมการชี้แจงบอกว่า “การประชุมปรึกษา” แค่นี้ ตรงกันข้าม ข้าพเจ้าเห็นว่ากว้าง ประชุมบวกกับการปรึกษา เพราะฉะนั้นความคิดเห็นแตกต่างกัน แล้วอีกท่านหนึ่งบอกว่าเรามีสภาเดียว ถ้าเป็นวุฒิสภาก็ควรจะใช้ชื่อ ก็อย่าลืมว่าเรามีสภาเดียวทำหน้าที่คล้าย ๆ สองสภา อย่างไรก็ตาม เมื่อคณะกรมการยืนยัน ข้าพเจ้าเองก็ไม่ขัดข้อง

LIART

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกยังจะตั้งใจหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกตั้งใจ)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป
นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑ มีการแก้ไข ข้อ ๒ และข้อ ๓
ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑ การเลือกประธานและรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีการแก้ไข
ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธาน
สภาและเลขาธิการรัฐสภา ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๓ การ
ประชุมสภา ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๐ มีการแก้ไข ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕
ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๖ มีการแก้ไข

พลเอก วิชัย พงศ์อินทร์ : ท่านผู้เป็นประธาน คณะกรรมการมีการแก้ไข ข้อ ๑๖
โดยตัดคำว่า “ตาม” ออก เพิ่มคำว่า “ใน” เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเองก็สงสัยอยู่เหมือนกันว่า
ความจริงร่างเดิมรู้สึกจะมีความหมายดีกว่า ส่วนคำที่ใช้ว่า “ใน” นี้หมายความว่าในภวชนะ
ในท้องประชุม หรือในโรงเรือนอะไรต่างๆ ก็ไม่ชัดเจน ความจริงข้าพเจ้าเองไม่ได้แปรรูป
ไว้ ถ้าหากแปรรูปไว้ก็คงจะใช้คำว่า “นั่ง ณ ที่ที่จัดไว้” แต่อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าเห็นว่า คำว่า
“ตามของที่จัดไว้” ก็รู้สึกว่าจะชัดเจนกว่า คิดลวงในท้องประชุมสภานี้ เราจัดไว้เป็นปลอกๆ
เก้าอี้ในห้อง ไม่รู้ที่ไหน ที่ประชุมของสมาชิก ที่นั่งฟังของท่านผู้มีเกียรติที่มาฟังการประชุม
ที่นั่งของคณะรัฐมนตรี ที่นั่งของคณะกรรมการ นี่คือ “ใน” “ตามใน” อะไรนี้ รู้สึกว่าอย่างไร
ก็ไม่รู้ ข้าพเจ้าสงสัย อยากจะฟังคำชี้แจง

นายสิวละล่อง บุญนาค (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมการ
ขอเรียนที่แจ้งว่า เหตุที่ได้แก้ไข “ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้” นั้น ก็เพื่อตัดความสงสัย
สมาชิกที่มาประชุมสภานิติบัญญัตินี้จะต้องถูกบังคับให้นั่ง ณ ที่นั้น ณ ที่นี้ ไม่อาจที่จะเลือก
นั่งตามความพอใจได้ เพราะว่าการมาประชุมสภานิติบัญญัตินี้ สมาชิกในบางครั้งก็อาจจะ
ต้องการไปนั่งข้างสมาชิกผู้ที่มีความคิดความเห็นในทางเดียวกัน เพื่อจะได้เตรียมการปรึกษา
หารือในการอภิปรายหรือในการเสนอคัดค้านญัตติใด ๆ ดังนั้นถ้ากำหนดที่นั่งเฉพาะที่ที่จัด

LIRT

ไว้แล้ว รู้สึกว่าจะเป็นการตัดสินใจของสมาชิกในชั้นนี้ ซึ่งข้อความเดิมอาจจะแปลไม่ได้คงงั้น
กรรมการจึงได้แก้คำว่า “ตามที่ที่จัดไว้” เป็น “ในที่ที่จัดไว้”

(ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๗ มีการแก้ไข ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙
ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ ไม่มีการ
แก้ไข หมวด ๔ การเสนอญัตติ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๓๒ มี
การแก้ไข ข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๓๙ มีการแก้ไข
ข้อ ๔๐ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๔๑ มีการแก้ไข ข้อ ๔๒ และข้อ ๔๓ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๕ การ
อภิปราย ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ ข้อ ๔๖ ข้อ ๔๗ ข้อ ๔๘ และข้อ ๔๙ ไม่มีการแก้ไข
ข้อ ๕๐ มีการแก้ไข ข้อ ๕๑ ข้อ ๕๒ ข้อ ๕๓ และข้อ ๕๔ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๖ การลงมติ
ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๕๕ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๕๖ และข้อ ๕๗ มีการแก้ไข ข้อ ๕๘ ข้อ ๕๙ ข้อ ๖๐
ข้อ ๖๑ ข้อ ๖๒ และข้อ ๖๓ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๖๔ มีการแก้ไข ข้อ ๖๕ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๗
กระบวนวิธี ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๖๖ มีการแก้ไข ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ ข้อ ๖๙ ข้อ ๗๐ ข้อ ๗๑ ข้อ ๗๒ และ
ข้อ ๗๓ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๗๔ มีการแก้ไข ข้อ ๗๕ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๘ กรรมการ
ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๗๖ มีการแก้ไข ข้อ ๗๗ และข้อ ๗๘ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๗๙ มีการแก้ไข
ข้อ ๘๐ มีการแก้ไข

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมมีข้อสงสัยใคร่ขอเรียน
ถามกรรมการ ในข้อ ๘๐ นี้ กรรมการได้ตัดวรรคสองออก ซึ่งมีข้อความที่กระผมขอ
อนุญาตอ่าน “คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกิจการใด ๆ ตามที่สภามอบ
หมายได้ และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม”
อันนี้กระผมเห็นว่าคืออยู่แล้ว ขอทราบเหตุผลว่าคณะกรรมการได้ตัดออกเพราะเหตุใด

นายสนั่น ส่ายสว่าง (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ เหตุที่คณะกรรมการ
ตัดออก ก็เนื่องจากว่าสภานี้มอบหมายงานใดไปก็ทำในอำนาจที่มอบหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
พระราชบัญญัตินี้ทำตามหลักการที่สภานี้ได้รับหลักการไป ฉะนั้นการที่จะพิจารณาในหลักการ

LIERT

นั้น ก็อยู่ในวงที่กรรมการจะหาได้อยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องไปทบัญญัติเอาไว้ครับ จึงตัดออก
คือเป็นเรื่องที่หาได้อยู่แล้ว ในหน้าที่อยู่แล้ว ฉะนั้นมีหน้าที่ทำอยู่แล้วกลับไปเขียนขึ้นอีก จึง
เห็นว่าเป็นการเยิ่นเย้อเกินไป แล้วงานที่ส่งมอทยังก็เป็นเรื่องเป็นขึ้นอยู่แล้ว ในหลักการนั้น
ก็ทำอยู่ในหลักการนั้นอยู่แล้ว ซึ่งมีในหมวดที่ว่าด้วยพระราชบัญญัติอยู่แล้ว ในเรื่องการ
พิจารณาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกยังตั้งใจเชิญครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอขอบคุณท่านกรรมการ
ที่ได้ชี้แจง แต่กระผมยังตั้งใจอยู่ ที่ท่านว่ามันเหมือนกันทุกประการนั้น กระผมยังรู้สึกไม่
ค่อยจะเข้าใจ เพราะฉะนั้นขออภิปรายใน ๒ ประเด็น

ประเด็นแรกนั้น การที่คงไว้ตามร่างเดิม กระผมคิดว่าดี เพราะว่ามันเป็นการ
ระบอบอย่างแน่ชัดว่ากรรมการมีอำนาจที่จะทำอะไรก็ตาม ภายในขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย
จากสภานี้ สภานั้นจะมอบให้ทำอะไรอะไร ก็สุดแล้วแต่สภา เมื่อมอบไปแล้วกรรมการมีอำนาจ
ทำได้ ซึ่งดีกว่าที่จะไม่เขียนไว้

ประเด็นที่ ๒ ก็คือเขียนไว้ก็ไม่เสียหายอะไร เหตุใดท่านจึงไปตัดออกเสีย ถ้า
หากว่าเขียนไว้แล้วมีข้อเสียหายร้ายแรง ท่านตัดออก กระผมเห็นด้วย แต่ท่านเห็นว่าจะเป็นเยื่อ
กระผมไม่เห็นด้วยว่าเสียหายอย่างไร ตรงไหน เขียนไว้จะดีกว่า เพราะฉะนั้นกระผมอยาก
จะเรียนขอความกรุณาว่า น่าจะคงไว้ตามร่างเดิม

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ การที่เราจะบัญญัติ
อะไรนั้น เราต้องบัญญัติสิ่งที่จำเป็น ทีนี้ถ้าเราเขียนไว้ซึ่งเป็นหน้าที่อยู่แล้ว แล้วบัญญัติซ้ำที่อื่น
ก็เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นครับ กรรมการได้รับมอบหมาย เราพิจารณางานที่มอบหมาย ก็ต้องไป
เขียนอีกว่า มีอำนาจต้องทำตามที่ได้รับมอบหมาย อย่างนี้รู้สึกว่ามันจำเป็นครับ อะไรที่ไม่จำเป็น
เราก็บัญญัติสักไว้ก็รู้สึกดี ถ้าอย่างนั้นเมื่อมีอีกเยอะทีเดียวครับ ต้องไปเขียนรายละเอียด
อะไรๆ กันมากมาย ซึ่งก็ยุ่งคับคั่ง ร่างกฎหมายก็ตี เราพยายามเขียนให้สั้น แต่ว่าได้ประโยชน์
และกินความ ดีกว่าที่เราจะไปเขียนมัดเอาไว้ในสิ่งที่ต้องทำอยู่แล้วโดยไม่จำเป็น เพราะฉะนั้น

LIIRT

ที่ตัดออกเพราะเห็นว่าไม่จำเป็นครับ จึงขอทราบเรียนให้ที่ประชุมได้โปรดเข้าใจอย่างนี้ว่าเป็นหน้าที่ของกรรมาธิการอยู่แล้วครับ

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตามความเห็นของสมาชิกอยาก
จะให้คงไว้ตามร่างเดิมใช้ไหม

นายไพจิตร เอื้อทวิกุล : ใช่ครับ

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เพราะฉะนั้นผมใคร่จะขอมติ
ต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรจะให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพิจารณาแก้ไข หรือว่าสมควร
จะให้คงไว้ตามร่างเดิมตามที่สมาชิกเสนอ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรให้เป็นไปตามร่างที่คณะ
กรรมาธิการเสนอมา คือตัดออก โปรดยกมือขึ้น

(สมาชิกยกมือ ๑๑๗ คน)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมตามที่ท่านสมาชิกเสนอ โปรดยกมือขึ้น

(สมาชิกยกมือ ๕ คน)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
เห็นชอบด้วยตามที่คณะกรรมการได้แก้ไขมา ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : ชื่อ ๘๑ คณะกรรมาธิการตัดออก
ชื่อ ๘๓ ชื่อ ๘๓ ชื่อ ๘๔ ชื่อ ๘๕ ชื่อ ๘๖ ชื่อ ๘๗ ชื่อ ๘๘ ชื่อ ๘๙ ชื่อ ๙๐ ชื่อ ๙๑ และชื่อ ๙๒
ไม่มีการแก้ไข หมวด ๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข ชื่อ ๙๓ มีการแก้ไข
ชื่อ ๙๔ และชื่อ ๙๕ ไม่มีการแก้ไข ชื่อ ๙๖ มีการแก้ไข ชื่อ ๙๗ ชื่อ ๙๘ และชื่อ ๙๙ ไม่มีการแก้ไข
ชื่อ ๑๐๐ มีการแก้ไข ชื่อ ๑๐๑ และชื่อ ๑๐๒ ไม่มีการแก้ไข ชื่อ ๑๐๓ มีการแก้ไข ชื่อ ๑๐๔ ชื่อ ๑๐๕
ชื่อ ๑๐๖ ชื่อ ๑๐๗ ชื่อ ๑๐๘ ชื่อ ๑๐๙ และชื่อ ๑๑๐ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๐ การพิจารณาร่าง
รัฐธรรมนูญ ไม่มีการแก้ไข ชื่อ ๑๑๑ ไม่มีการแก้ไข ชื่อ ๑๑๒ มีการแก้ไข

นายไพจิตร เอื้อทวิกุล : ท่านประธานที่เคารพ ชื่อ ๑๑๒ ในร่างเดิมนั้นกำหนดว่า

LIRT

การพิจารณาครั้งที่ ๑ ในการวินิจฉัยว่าจะรับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาหรือไม่ จำเป็นจะต้องมีเสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมด คณะกรรมาธิการได้แต่เป็นไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด การแก้ครั้งนี้เป็นการแก้ไขที่สำคัญ เพราะว่าการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้นจะเป็นเรื่องสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของสมานี้ เพราะฉะนั้นกระผมขอความกรุณาทำนกราชการชี้แจงถึงเหตุผลที่ได้แก้ไขครั้งนี้ ขอคุณครับ

นายสาธิต ส่ายสว่าง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ตามที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องบอกว่า การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก และเหตุที่แก้ก็เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นเรื่องสำคัญ มติที่จะรับหลักการก็ควรจะมีมติข้างมากกว่า เดิมสองในสาม นี่กึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด แล้วก็พิจารณาว่ากึ่งหนึ่งนี่ก็เป็นของที่เรียกว่าขั้นต้นในการที่จะรับหลักการไว้พิจารณาต่อไป ส่วนต่อไปนั้น มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรแล้ว ซึ่งก็ไม่ได้เอามาเขียนไว้ในนี้ เพราะฉะนั้นการที่จะรับหลักการ อย่างน้อยก็ควรจะมีสมาชิกครึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเห็นชอบด้วย จึงได้เขียนไว้ให้ไปในแง่ที่ว่าขั้นต้นนี่ก็เป็นของจำเป็นที่จะพิจารณารับรัฐธรรมนูญที่ร่างมาไว้พิจารณา อันนี้ไม่ได้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ส่วนวาระที่ ๓ นั้น จะต้องปรากฏมีเสียงเห็นชอบตัวให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมต้องขออภัยที่รู้สึกจะพูดมากเสียเวลา แต่กระผมฟังคำชี้แจงของท่านกรรมาธิการ รู้สึกว่ายังไม่ค่อยเข้าใจ ประเด็นไม่ได้อยู่ที่ว่าเราควรจะมีเสียงอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง อันนี้กระผมคิดว่าคงไม่มีใครที่จะไม่เห็นด้วย แต่ว่าเดิมที่กำหนดไว้ก็คือว่าสองในสาม เพราะว่าเป็นเรื่องสำคัญ เมื่อเป็นเรื่องสำคัญแล้ว ครึ่งเดียวอาจจะไม่พอ อันนี้กระผมไม่ได้ยืนยันไปทางใดทางหนึ่งนะครับ เพียงแต่ว่าขอทราบเหตุผลที่แท้จริงว่าท่านเปลี่ยนเพื่ออะไรตามเจตนารมณ์นั้น กระผมเข้าใจว่าเดิมกำหนดไว้สองในสาม เพราะเห็นว่ามันเป็นเรื่องสำคัญ แม้แต่ในที่ประชุมสหประชาชาติ ในซีเคียวริตี เคานซิล (Security Council) เขาก็แบ่งเอาไว้ เรื่องอะไรสำคัญไม่สำคัญ ถ้าไม่สำคัญ ครึ่งเดียวพอ ถ้าเรื่องสำคัญมากจะต้องมากกว่านั้น อาจจะต้องเป็นเอกฉันท์ หรือว่าเป็นสองในสาม เพราะฉะนั้นกระผมขอความกรุณาท่านชี้แจงอีกสักครั้งเถอะว่า เหตุผลคืออะไร

LIART

นายสิวละล่อง บุนนาค (กรรมธิการ): เหตุที่กรรมธิการได้แก้จากร่างเดิม สองในสาม มาเป็นกึ่งหนึ่งนั้น ก็เนื่องจากได้พิจารณาตามธรรมเนียมการปกครองราชอาณาจักร มาตรา ๑๐ ในวาระที่ ๓ เราใช้สองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด คือหมายความว่าวาระที่จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญหรือไม่ ดังนั้นในขั้นแรก คือวาระแรกนี้ก็เห็นว่าน่าจะไม่ต้องถึงสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด แต่ก็เห็นว่าควรจะมีพิเศษแตกต่างจากกฎหมายธรรมดา เราจึงใช้กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ไม่ใช่กึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มาประชุม อันนี้ก็แสดงว่าเป็นพิเศษอยู่แล้ว แต่คราวนี้ว่าสองในสาม ทั้งวาระที่ ๑ และวาระที่ ๓ นี้ น่าจะไม่ตรงกับเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรได้บัญญัติไว้ เพราะว่าถ้ารัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรต้องการที่จะให้วาระแรกรับหลักการนั้นด้วยคะแนนสองในสาม แล้วก็ไปที่จะบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรแต่บอกว่า การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญต้องกระทำเป็น ๓ วาระ สำหรับการพิจารณาในวาระที่ ๑ และวาระที่ ๒ ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุม บังคับเฉพาะวาระที่ ๓ เท่านั้น ที่ให้มีสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เพราะฉะนั้นกรรมธิการพิจารณาแล้ว เห็นลำดับความหนักเบาของขั้นตอนในการพิจารณานี้ ในขั้นรับหลักการ คือเพียงแต่ว่า จะรับหรือไม่รับนี้ กรรมธิการก็เห็นว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดนี้ก็เป็นพิเศษแตกต่างจากกฎหมายธรรมดาอยู่แล้ว แล้วก็ในขั้นสุดท้าย ในวาระที่ ๓ ก็ต้องเป็นสองในสามตามรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรอยู่แล้ว

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกยังติดใจหรือไม่ครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล: ท่านประธานที่เคารพ รู้สึกจะตอบลำบากเพราะว่ากระชั้นกันนะครับ ว่าติดใจหรือไม่ แต่ว่ากระผมไม่ยืนยันนะครับ แต่ว่าอยากจะฟังความเห็นของท่านสมาชิกอื่นๆ เพื่อประกอบการพิจารณาบ้าง เพราะว่าในการรับหลักการครั้งแรกนั้น โดยลักษณะก็เป็นการรับร่างรัฐธรรมนูญแล้ว เพียงแต่จะไปแก้ไขบ้างในระดบกรรมธิการกลับมาพิจารณาในวาระที่ ๒ วาระที่ ๓ เพราะฉะนั้นประเด็นใหญ่จริงๆ ของการจะรับร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่เห็นไม่ได้อยู่ที่วาระที่ ๓ ครับ อยู่ที่วาระที่ ๑ ถ้าหากว่าสมาชิกจำนวนหนึ่งเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญนั้นยังไม่เหมาะสม การที่จะไม่รับจะมีโอกาสเดียวจริงๆ ก็คือในวาระที่ ๑ ไม่ใช่ในวาระที่ ๓ เพราะฉะนั้นกระผมก็ยังคิดว่า ประเด็นของการพิจารณานั้นอยู่ที่การจะรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ

LIRT

ถ้าเป็นเช่นนั้นจริงแล้ว จุดสำคัญอยู่ที่วาระที่ ๑ ไม่ใช่วาระที่ ๓ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะขอฟังความเห็นท่านสมาชิกอื่น ถ้ามีครับ

นายทวี แร่งข่า (ประธานคณะกรรมการ): ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าความเห็นในหลักการที่ตรงกับที่ท่านสมาชิกเสนอ แต่ว่าในขั้นแรกที่เป็นร่างของคณะกรรมการนั้น ได้คำนึงและยึดถือหลักการที่ว่านี้ คือว่า แม้ในขั้นรับหลักการ ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน ควรจะได้กำหนดองค์ประชุมขึ้น ควรกำหนดจำนวนที่รับหลักการนี้ให้ผิดแผกแตกต่างไปจากการประชุมธรรมดา เพราะในขรรณนุญการปกครองราชอาณาจักรนั้นได้กำหนดแต่ในขั้นวาระที่ ๓ คือเห็นชอบด้วยกับรัฐธรรมนูญนั้นหรือไม่ จึงกำหนดสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ทั้งนี้ตามร่างเดิมที่เขียนมานั้นนั้น ขอให้ท่านสมาชิกได้โปรดลองคำนวณตัวเลขดูตามร่างนั้น จะรู้สึกว่ามีบางที่จะมีความที่ตึงหน่อย และมีความที่อาจจะปฏิบัติได้ลำบากหน่อย ในเบื้องต้นขอได้โปรดพิจารณาในวรรคต่อไป การประชุมตามความในวรรคหนึ่ง ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด คุณทหารเลขดูครับว่าทำไมเป็นองค์ประชุม และถ้าบังเอิญเป็นจำนวนตึงๆ ตามจำนวนที่ครบองค์ประชุมเช่นนั้นแล้ว การที่กำหนดให้จำนวนผู้เห็นชอบสองในสาม บางทีก็ใกล้เคียงที่สุด ก็อาจจะเรียกว่า จะต้องมีส่วนเกินจำนวนที่มาประชุมนั้นทั้งหมดเห็นชอบ เพราะฉะนั้นสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดนี้ ก็หมายความว่าจำนวนสมาชิกประมาณ ๒๐๐ ท่าน แต่บางทีองค์ประชุมในวันนั้นซึ่งกำหนดไว้ว่าไม่น้อยกว่าสามในสี่นั้น จำนวนก็ใกล้ๆ เคียงกันนั่นเอง เพราะฉะนั้นเมื่อได้คำนวณโดยละเอียดถี่ถ้วน และคำนึงถึงหลักการในความสำคัญของการพิจารณาหลักการตั้งวันนี้ จึงกำหนดว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด คือประมาณ ๑๕๐ ท่านของสภาฯ มีความเห็นชอบ คือรับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญก็เป็นจำนวนพอสมควรและเป็นจำนวนที่มากกว่าการรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติธรรมดา คือกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มาประชุม คณะกรรมการมีความเห็นดังนี้ จึงได้แก้ไขจำนวนสองในสามเป็นกึ่งหนึ่ง

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายอีกแล้ว ข้าพเจ้าจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรจะให้เป็นไปตามร่างที่คณะกรรมการแก้ไข หรือว่า.....

(มีสมาชิกยกมือจะขออภิปราย)

LIIRT

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล : กระผมขอประทานอภัย ท่านประธาน คือถ้าหากว่าไม่มีสมาชิกยื่นอภิปราย ก็แสดงว่าคงจะมีความเห็นคล้ายตามกรรมาธิการ เพราะฉะนั้นกระผมไม่ยืนยันครับ ไม่ยืนยันความเห็นนี้ ขอถอนครับ

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบคุณครับ ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๑๓ ข้อ ๑๑๔ และข้อ ๑๑๕ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๑๖ มีการแก้ไข ข้อ ๑๑๗ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๑๘ มีการแก้ไข ข้อ ๑๑๙ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๑ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย มีการแก้ไข ข้อ ๑๒๐ และข้อ ๑๒๑ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๒๒ มีการแก้ไข หมวด ๑๒ บทสุดท้าย ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๒๓ ข้อ ๑๒๔ และข้อ ๑๒๕ มีการแก้ไข บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๒๖ และข้อ ๑๒๗ ไม่มีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ข้าพเจ้าใคร่จะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรที่จะให้ประกาศใช้ร่างข้อบังคับนี้เป็นข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า สมควรจะประกาศใช้เป็นข้อบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

(สมาชิกยกมือ ๑๘๐ คน)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างข้อบังคับนี้เป็นข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้

ระเบียบวาระที่ ๔ ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

LIRT

(สำเนา)

วันที่ ๑๐๓๗/๒๕๑๖ วันที่ ๑๕ มิ.ย. ๒๕๑๖

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ที่ สว. ๐๓๐๓/๘๗๑๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตดังกล่าวข้างต้น

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาสมเด็จพระสังฆราชให้เสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อให้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติประชุมปรึกษาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) จอมพล

จ. กิตติขจร

(นามอม กิตติขจร)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ

(นายสุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ)

หัวหน้าแผนกระเบียบวาระ

กองการประชุม

กัลยา คิมพ์

พิมพ์ ทาน

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
(ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่เกี่ยวกับพื้นความรู้ของ
ผู้ใหญ่บ้าน

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๖๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กำหนดคุณสมบัติผู้ใหญ่บ้านให้มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้นหรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ปรากฏว่าบางหมู่บ้านซึ่งเป็นท้องที่กั้นดารชายแดนหรือเป็นท้องถื่นที่มีชาวเขาอยู่อาศัยราษฎรยังไม่อาจเลือกผู้ใหญ่บ้านที่มีพื้นความรู้ดังกล่าวได้ เป็นอุปสรรคแก่การเร่งรัดพัฒนาสมัครแก้ไขเพิ่มเติมให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดโดยคณะมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่จะประกาศในราชกิจจานุเบกษายกเว้นหรือลดหย่อนพื้นความรู้ของผู้ใหญ่บ้านในบางท้องที่ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... "

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๙๗

"มาตรา ๑๒ ทวิ ท้องที่ใดราษฎรไม่อาจเลือกผู้มีความรู้ตามมาตรา ๑๒ (๑๑) เป็นผู้ใหญ่กันได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยคณะมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษายกเว้นหรือผ่อนผันได้"

แผนกระเบียบวาระ

วิรัช ทิมพิ

วิรัช ทิมพิ
ภายใน

นายฉวีล สุนทรศารทูล (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่เกี่ยวกับเพิ่มความรู้ของผู้ใหญ่บ้าน

เหตุผล โดยที่มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๖๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กำหนดคุณสมบัติผู้ใหญ่บ้านให้มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ปรากฏว่าบางหมู่บ้านซึ่งเป็นท้องที่กันดารชายแดนหรือเป็นท้องที่ที่มีชาวเขาอยู่อาศัย ราษฎรยังไม่อาจเลือกผู้ใหญ่บ้านที่มีพื้นความรู้ดังกล่าวได้ เป็นอุปสรรคแก่การเร่งรัดพัฒนา สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่จะประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นหรือลดหย่อนพื้นความรู้ของผู้ใหญ่บ้านในบางท้องที่ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

(ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปราย ผมจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรที่จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรที่จะรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น

(สมาชิกยกมือ ๑๖๙ คน)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา รัฐบาลจะให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือวิสามัญ

LIRT

นายถวิล สุนทรศารทูล (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย): รัฐบาลขอเสนอให้ส่งคณะกรรมการสามัญชุดการปกครองพิจารณา

ผู้ทำการแทนประชาชนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลขอเสนอให้ส่งคณะกรรมการสามัญชุดการปกครองพิจารณา จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ทำการแทนประชาชนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ส่งคณะกรรมการสามัญชุดการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายในกี่วัน

นายถวิล สุนทรศารทูล (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย): รัฐบาลขอเสนอกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ

ผู้ทำการแทนประชาชนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลขอกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ทำการแทนประชาชนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่ากำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ

ระเบียบวาระที่ ๕ ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านดาด และตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(สำเนา)

วันที่ ๑๐๕๘/๒๕๑๖ วันที่ ๑๕ มิ.ย. ๒๕๑๖

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ที่ สว. ๐๒๐๓/สพ๑๕

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านตาต และตำบลหนองบัว
อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านตาต และตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติประชุมปรึกษาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) จอมพล

ถ. กิตติขจร

(ถนอม กิตติขจร)

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ในท้องที่ตำบลบ้านตาด และตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. ....

หลักการ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านตาด และตำบลหนองบัว อำเภอเมือง
อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เพื่อประโยชน์ของรัฐในการชลประทาน

เหตุผล

เนื่องจากการที่กรมชลประทานดำเนินการขุดคลองระบายน้ำเพื่อประโยชน์
ในการชลประทานตามโครงการป้องกันอุทกภัยจังหวัดอุดรธานี เจ้าหน้าที่ได้ติดต่อกับราษฎร
ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ถูกเขตชลประทานแล้ว ปรากฏว่ามีเจ้าของที่ดินจำนวน
๑๗ ราย ไม่ยินยอมรับเงินค่าทดแทนตามที่คณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินที่ถูก
เขตชลประทานกำหนดให้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติ
 เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านตาต และตำบลหนองบัว
 อำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านตาตและตำบล
 หนองบัว อำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี เพื่อประโยชน์ของรัฐในการชลประทาน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ใน
 ท้องที่ตำบลบ้านตาต และตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
 เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตาม
 พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านตาต และตำบลหนองบัว
 อำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่ง
 ปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้
 ให้แก่กรมชลประทาน

๑๓๖

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แผนการระเบียบวาระ

กัลยา พิมพ์

ทาน

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายแสวง กุลทองคำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติ รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านตาด และตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ....

หลักการ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านตาด และตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เพื่อประโยชน์ของรัฐในการชลประทาน

เหตุผล เนื่องจากในการที่กรมชลประทานดำเนินการขุดคลองระบายน้ำเพื่อประโยชน์ในการชลประทานตามโครงการป้องกันอุทกภัยจังหวัดอุดรธานี เจ้าหน้าที่ได้ติดต่อกับราษฎรผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ถูกเขตชลประทานแล้ว ปรากฏว่ามีเจ้าของที่ดินจำนวน ๑๗ ราย ไม่มีผู้อยอมรับเงินค่าทดแทนตามที่คณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินที่ถูกเขตชลประทานกำหนดให้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

นายสนานท์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะทำกราบเรียนถามข้อสงสัยแก่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าหลักการเวนคืนที่ดินนั้นคือหลักการที่จะเอากรรมสิทธิ์ของเอกชนมาเป็นของรัฐ แต่ในรายการของบุคคลที่ถูกเวนคืนนี้มีเอกสารสิทธิซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมายคือ ส.ค. ๑ ในเอกสารที่จะทรงกรรมสิทธิ์ได้นั้นก็มี น.ส. ๓ ตราจอง โฉนด ส่วน ส.ค. ๑ นี้ถ้อยยังไม่มีการมสิทธิ์ ที่ดินนั้นยังเป็นของรัฐอยู่ เหตุใดจึงจะต้องเวนคืนที่ดินซึ่งเป็นของรัฐอยู่ เกรงว่าจะไม่ตรงกับพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดิน อีกประการหนึ่งมีรายการอยู่รายการหนึ่งได้หมายเหตุไว้ว่าที่ดินจริง ๆ นั้นมากกว่าใน ส.ค. ๑ ที่ปรากฏ ส่วนเกินนั้นก็เป็นของรัฐอีก เหตุใดจะต้องไปเวนคืนที่ของรัฐ คือในแง่กฎหมายเห็นว่าจะเป็นการไม่ชอบ ก็อยากจะเรียนถามท่านรัฐมนตรี แล้วก็ตามแผนที่ประกอบท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้ ในตัวรายการที่จะเวนคืนนั้นมี ๑๗ แปลง ๑๗ เจ้าของ แต่ว่าในแผนที่ที่ปรากฏว่าหมายเลข ๒ มี ๒ แปลง แล้วห่างกันด้วย ห่างกับแปลงที่ ๒ ซ้ำมีแปลงที่ ๓ มาก ออกจะทาบว่าตรงนั้น เลข ๒ นั้นเป็นที่ดินของใคร แล้วปรากฏต้องเวนคืนหรือไม่ ถ้าไม่ปรากฏ ทำไม่ถึงใส่มาว่า เลข ๒ มี ๒ รายการ ก็อยากจะให้ท่านได้ชี้แจง ๒ ประเด็นนี้

นายแสวง กุลทองคำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอตอบคำถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ข้อ ๑ ในเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งยังไม่เป็นกรรมสิทธิ์โดยสมบูรณ์ คือมี ส.ค.๑ นั้น การจะดำเนินการเวนคืน กระผมเข้าใจว่าจำเป็นจะต้องปฏิบัติตามให้ถูกต้อง คือต้องไปพิสูจน์ว่าเขาทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ค.๑ แล้วหรือไม่ ถ้าปรากฏว่าทำประโยชน์แล้ว ก็จำเป็นจะต้องออก น.ส.๓ แล้วจึงจะเวนคืนได้

ใน ส่วนข้อ ๒ นั้น กระผมเข้าใจว่าที่ดิน ๒ แปลงนั้นมีกรรมสิทธิ์ที่หรือว่ามีหนังสือสำคัญต่างกันหรือแยกออกเป็นคนละฉบับ เพราะฉะนั้นก็จำเป็นจะต้องมี ๒ รายการอยู่ครับ

นายसानนท์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ ผมฟังท่านรัฐมนตรีชี้แจงยังไม่ชัดเจนว่า ๒ แปลงหรือว่าแปลงหนึ่ง แต่ว่าบัญชีตอนต้นของท่านมี ๑๗ แปลง แต่ถ้าจะคนเดียวคือ นายประสิทธิ์ จันทร์โสภา มี ๒ แปลง ก็ต้องกรอกไว้ว่าทั้งหมด ๑๗ แปลง จะเป็นของหมายเลข ๒ นั้น ๒ แปลง แต่ว่ามีตามบัญชี ๑๗ แปลง แต่ว่าในแผนที่กลับมี ๑๗ แปลง เป็นของใครครับ หมายเลข ๒ กั้นที่ ๒ นั้นเป็นของใคร ส่วนหมายเลข ๒ อันแรกนั้นนะของนายประสิทธิ์ละ เพราะฉะนั้นขอได้โปรดดู ชัดกัณ้อยู่ครับ และอีกประการหนึ่งที่ท่านบอกว่าต้องไปพิสูจน์ ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเป็น น.ส.๓ ก็ขัดกับพระราชบัญญัตินี้ พระราชบัญญัตินี้ ออกของ นาย ก. ส.ค.๑ เลขที่เท่านั้น แต่จะไปพิสูจน์ออก น.ส.๓ ก็ขัดอีก คือว่า ส.ค.๑ นี้ไม่ใช่เอกสารทรงกรรมสิทธิ์เมื่อไม่ใช่ตั้งนั้น ถ้าไปสำรวจแล้วปรากฏว่าเขาทำประโยชน์ก็แนะนำให้เขาออก น.ส.๓ เสียก่อน ถ้ามีละนั้นชื่อเขา เขาไม่ให้ บอกกล่าวเขาว่าเพิกถอน ส.ค.๑ เสีย ที่ดินก็เป็นของรัฐ รัฐก็ไม่ต้องไปเสียเงินค่าตอบแทน ขอซื้อดี ๆ ก็ไม่ให้ และนั่นก็ยังไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของแก ก็เราไปรับรองกรรมสิทธิ์ของแก จะจ่ายเงินให้ แกก็ไม่เอา เมื่อไม่เอาแล้วเราจะไปเวนคืนเวนคืนก็ชัดอีก ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของนายคนนั้น แล้วไปเวนคืนเขาได้อย่างไร ก็บอกแล้วว่า ส.ค.๑ ไม่ได้รับรองกรรมสิทธิ์นี้ครับ เป็นเบื้องต้นเท่านั้นที่จะนำไปสู่เอกสารสิทธิ์ฉบับอื่น ๆ เมื่อให้แกดี ๆ แกก็ไม่เอา เขาก็เพิกถอน ส.ค.๑ เสียก็เป็นของรัฐ ไม่ต้องเสียเงินอีก คนเดือดร้อนลงจะได้ชัด ให้อีก ๆ ไม่เอา ก็ไม่มีสิทธิด้วย แล้วก็ไปเวนคืนรับรองของสิทธิของแกทั้ง ๆ ที่ไม่มีผมว่าไม่ถูกครับ

LIART

นายประสิทธิ์ อุไรรัตน์ : กระผมใครที่จะเรียนถึงเหตุการณ์อะไรบางประการที่เกิดขึ้นและผ่านสภานี้ไปแล้ว และไปปรากฏขึ้นกรรมาธิการ สภานี้รับหลักการในเรื่องร่างพระราชบัญญัติโอนที่ธรณีสงฆ์ ที่วัดตะโหมต จังหวัดพัทลุง ในแผนที่ที่สภารับหลักการไปนั้น เขียนว่ามี น.ส.๓ แล้วก็เชื่อกัน แล้วก็ผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกา แต่พอไปถึงกรรมาธิการ ความปรากฏขึ้นว่า ที่แปลงนั้นแม้แต่ ส.ค.๑ ก็ไม่มี โดยมีหนังสือสมภารบรรยายมาชัดเจนว่า ที่แปลงนี้ขายให้ ส.ค.๑ ก็ไม่มีอะไรก็ไม่มี ที่นี้ทางกรรมาธิการก็อีกอีก ๆ กันอยู่ ก็คงจะมีข้อสังเกตอะไรที่จะเสนอต่อสภานี้มา นี่ในเรื่องกรรมาธิการ ในเรื่องอะไร หลาย ๆ ประการซึ่งตรงกับที่ท่านสมาชิกได้เสนอมา กระผมก็ใคร่ขอทราบเรียนว่า เรื่องที่สภารับหลักการไปแล้ว เหตุการณ์อย่างนี้มีอยู่ครับ

นายแสวง กุลทองคำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ คือกระผมก็ไม่สันหัดจัดแจงในการชี้แจงนะครับ เพราะฉะนั้นเมื่อท่านสมาชิกยังข้องใจอยู่ แล้วกระผมไม่สามารถจะชี้แจงรายละเอียดให้แจ่มแจ้งได้ เพราะฉะนั้น กระผมขอถอนร่างไปพิจารณาหารายละเอียด แล้วก็จะเสนอมานใหม่

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลขอถอนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กลับไปพิจารณาใหม่ จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติให้รัฐบาลถอนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กลับไปได้

สำหรับการประชุมวันนี้หมดระเบียบวาระแล้ว ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๓๕ นาฬิกา

